Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "L-intraprendituri nisa — politiki speċifiċi favur it-tkabbir u l-impjieg fl-UE" (opinjoni fuq inizjattiva proprja)

(2012/C 299/05)

Relatur: **is-Sinjura SHARMA**

Nhar id-19 ta' Jannar 2012, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda, b'konformità mal-Artikolu 29(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, li jħejji opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar

L-intraprendituri nisa – politiki speċifiċi favur it-tkabbir u l-impjieg fl-UE

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għax-Xogħol, l-Affarijiet Soċjali u ċ-Ċittadinanza, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-Opinjoni tagħha nhar it-28 ta' Ġunju 2012.

Matul l-482 sessjoni plenarja tiegħu, li saret fil-11 u t-12 ta' Lulju 2012 (seduta tal-11 ta' Lulju), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b'121 vot favur 7 voti kontra u 4 astensjonijiet.

1. **Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet għall-promozzjoni tal-intraprenditorija tan-nisa fl-Ewropa**

1.1 Din l-opinjoni tressaq **erba' proposti konkreti ewlenin** għal interventi politiċi favur il-promozzjoni u l-iżvilupp tal-intraprenditorija femminili sabiex jissaħħaħ it-tkabbir sostenibbli fl-Ewropa. Hija tiffoka biss fuq l-intraprenditorija femminili u ma tindirizzax id-dimensjoni usa' tal-involviment tan-nisa fis-suq tax-xogħol jew fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet.

1.2 Ir-rakkomandazzjonijiet ta' politika jinvolvu xi nfiq, iżda l-investiment żgħir meħtieġ mill-Kummissjoni Ewropea u l-Istati Membri jiġi bbilanċjat u kkumpensat mill-qligħ fuq l-investiment mill-benefiċċju ekonomiku miżjud li jirriżulta miż-żieda ta' intrapriżi b'sidien nisa fl-ekonomija u mill-ħolqien tal-impjiegi fi ħdan dawn il-kumpaniji. Sabiex dawn l-għanijiet jingħataw aktar appoġġ, wieħed jista' jargumenta wkoll li l-fondi jistgħu jiġu rilokati minn proġetti b'impatt baxx.

1.3 Barra minn hekk, ir-rakkomandazzjonijiet ta' politika ma jeħtiġux strutturi ġodda u jistgħu jiġu integrati f'ministeri attwali għall-iżvilupp ekonomiku, iżda m'għandhomx jitwaqqfu f'ministeri li jindirizzaw kwistjonijiet dwar is-sessi, minħabba li **l-intraprenditorija femminili hi kwistjoni "ekonomika"**.

1.4 Dawn ir-rakkomandazzjonijiet jistgħu jiġu appoġġjati permezz ta' evidenza ta' ritorn fuq l-investiment mir-riżultati ta' azzjonijiet simili fl-Istati Uniti, fejn qed nitkellmu dwar l-irduppjar tal-għadd ta' intraprendituri nisa, żieda fl-impjiegi maħluqa u kontribut ekonomiku għas-soċjetà. Kien l-element obbligatorju tal-ġbir tad-data u tal-politika tal-akkwist li kellu l-ikbar effett [1].

1.5 **Jinħoloq uffiċċju tas-Sjieda ta' Negozji minn Nisa Ewropej** fi ħdan il-Kummissjoni Ewropea u fil-ministeri kompetenti (mhux il-ministeri li jindirizzaw kwistjonijiet dwar is-sessi sabiex ikun hemm distinzjoni bejn l-attivitajiet ekonomiċi u r-responsabbiltajiet tal-ugwaljanza bejn is-sessi) fil-livell tal-Istati Membri, mingħajr ma jitwaqqfu strutturi kompletament ġodda.

1.6 **Jinħatar Direttur/Mibgħut Speċjali/Rappreżentant Għoli għall-Intrapriżi tan-Nisa** fi ħdan il-Kummissjoni Ewropea u l-ministeri għall-intrapriżi tal-Istati Membri, bi rwol mifrux fid-dipartimenti għas-sensibilizzazzjoni dwar il-benefiċċji ekonomiċi li aktar nisa jitħeġġu jibdew u jkabbru n-negozji.

1.7 **Il-ġbir ta' data u l-ħolqien ta' aġġornamenti annwali dwar il-politika u r-riċerka** dwar l-intrapriżi tan-nisa fir-reġjuni Ewropej kollha, jittejjeb l-aċċess għal data kklassifikata skont is-sess fid-dipartimenti governattivi u l-aġenziji kollha.

1.8 **Tiġi infurzata l-leġislazzjoni attwali fl-oqsma tal-ugwaljanza bejn is-sessi**. Dan għandu jinkludi sforz biex jiġi żgurat li l-allokazzjoni tar-riżorsi u l-fondi tiġi analizzata skont is-sessi għall-finijiet ta' trasparenza, responsabbiltà u reqqa, bħala prova ta' konformità ġenwina mal-prinċipji tal-ugwaljanza bejn is-sessi.

1.9 Sabiex jinħoloq ambjent li jgħin lill-intraprendituri nisa, għandhom jitqiesu dawn li ġejjin:

— li jiġu inklużi l-irġiel fid-dibattiti u l-komunikazzjoni;

— il-qerda tal-istereotipi tas-sessi, partikolarment fl-edukazzjoni u t-tip ta' karrieri;

— il-promozzjoni ta' studji akkademiċi li jistgħu jwasslu għall-ftuħ ta' negozji ġodda min-nisa;

— l-iżgurar ta' aċċess ġust għal fondi u riżorsi fuq termini ugwali; u

— it-titjib tal-protezzjoni soċjali għal dawk li jaħdmu għal rashom.

[1] 1988: Women's Business Ownership Act (L-Att dwar is-Sjieda ta' Negozji min-Nisa) (HR5050) http://www.nwbc.gov/sites/default/files/nwbc05.pdf.

2. **Kuntest**

2.1 *It-tkabbir tal-UE u tal-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs).*

2.1.1 Ir-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar l-intraprenditorija tan-nisa f'intrapriżi żgħar u ta' daqs medju ([2]) għarfet li "billi hemm diskrepanzi bejn l-Istati Membri u l-għadd ta' intraprendituri nisa; billi inqas nisa milli rġiel iqisu li l-intraprenditorija bħala għażla ta' karriera vijabbli u minkejja r-riżultat pożittiv fl-aħħar għaxar snin fil-għadd ta' nisa li jmexxu SMEs, fl-Unjoni Ewropea huma biss 1 minn 10 nisa li huma intraprendituri meta mqabbla ma' 1 minn 4 rġiel, billi n-nisa jammontaw għal madwar 60 % tal-gradwati universitarji kollha, iżda mhumiex rappreżentati biżżejjed fl-impjieg full-time fis-suq tax-xogħol, partikolarment fil-qasam tan-negozju; billi huwa kruċjali li n-nisa jitħeġġu u jingħataw is-setgħa li jibdew negozji intraprenditorjali sabiex jitnaqqsu l-inugwaljanzi eżistenti bejn is-sessi".

2.1.2 Fl-isfond tal-kriżi finanzjarja fl-Ewropa, l-awsterità saret il-kelma ewlenija meta jitfittex mezz biex noħorġu mill-kriżi. Huwa biss reċentement li l-awsterità ssemmiet flimkien mal-investiment. Il-politiki għall-promozzjoni tat-tkabbir għandhom ikunu l-enfasi ewlenija.

2.1.3 F'xenarju globali li dejjem qed jinbidel u kkaratterizzat minn inċertezza, tibdil kontinwu u kompetizzjoni globali ikbar, ir-rikonoxximent tar-rwol tal-intraprendituri fl-indirizzar tal-investimenti għall-irkupru ekonomiku huwa wieħed mill-elementi ewlenin sabiex tiġi żgurata ekonomija Ewropea kompetittiva u dinamika. Il-Kummissjoni Ewropea, wara li rrikonoxxiet ir-rwol tal-SMEs fis-soċjetà tagħna, issa dawwret l-enfasi tagħha fuq l-użu tal-potenzjal tal-SMEs.

2.1.4 L-intraprendituri qed isiru dejjem iktar importanti bħala fornituri ta' opportunitajiet ta' impjieg u atturi ewlenin għall-benesseri tal-komunitajiet lokali u reġjonali ([3]). Għaldaqstant l-UE, permezz tal-Istrateġija ta' Lisbona għat-tkabbir u l-impjiegi, l-Att dwar in-Negozji ż-Żgħar, l-Istrateġija Ewropa 2020, u l-Programm COSME ġdid ([4]), b'determinazzjoni qiegħdet il-ħtiġijiet tal-SMEs fil-qalba tal-attivitajiet tagħha għall-kisba ta' riżultati pożittivi.

2.1.5 L-ambjenti nazzjonali u lokali fi ħdan l-UE li fihom joperaw l-SMEs huma differenti ħafna kif inhi differenti wkoll in-natura tal-SMEs infushom. Għaldaqstant politiki li jindirizzaw il-ħtiġijiet tal-SMEs għandhom jirrikonoxxu b'mod sħiħ din id-diversità u jirrispettaw il-prinċipju tas-sussidjarjetà ("Aħseb l-Ewwel fiż-Żgħir" – "Att Dwar in-Negozji ż-Żgħar" għall-Ewropa).

2.1.6 Fl-opinjoni reċenti tiegħu dwar il-Komunikazzjoni "Negozju Żgħir, Dinja Kbira - sħubija ġdida li tgħin lill-SMEs jaħtfu l-opportunitajiet globali" ([5]), il-KESE nnota li l-Kummissjoni tassumi l-ugwaljanza bejn is-sessi fin-negozju, iżda ma tagħmel l-ebda rakkomandazzjoni speċifika biex tappoġġja lill-SMEs b'sidien nisa li qed ifittxu li jkunu internazzjonali.

2.1.7 **L-Ewropa m'għandhiex infrastruttura li tappoġġja b'mod speċifiku l-intraprenditorija femminili**. L-ebda mill-politiki, interventi sussegwenti jew dispożizzjonijiet ta' hawn fuq ma rrikonoxxew b'mod sħiħ il-kwistjonijiet abbażi tas-sessi dwar is-sjieda tan-negozji, u lanqas ma identifikaw l-opportunitajiet ta' tkabbir jew id-diversità fi ħdan is-settur kummerċjali (fid-djar, mikrointrapriżi, sjieda tal-familji).

2.2 *Politika attwali dwar intrapriżi b'sidien nisa*

2.2.1 L-intrapriżi b'sidien nisa huma kritiċi għas-saħħa tal-ekonomija Ewropea. Għal iktar minn deċennju, il-gvernijiet u firxa ta' organizzazzjonijiet fis-settur pubbliku, privat u akkademiku rrikonoxxew il-valur tal-appoġġ tal-intrapriżi tan-nisa kemm minn perspettiva ta' politika kif ukoll minn dik prattika. Ir-riżultat ta' dan kien li żdied l-għarfien tal-kontribut li dawn in-negozji jagħmlu għall-ekonomija.

2.2.2 Bħalissa l-Kummissjoni qiegħda taħdem mal-Istati Membri sabiex issib mezzi kif tegħleb il-fatturi li jiskuraġġixxu lin-nisa milli jagħżlu l-intraprenditorija, u għal dan il-għan tnedew għadd ta' inizjattivi, fosthom:

— In-Netwerk Ewropew ta' Konsulenti għall-Intraprendituri Nisa ġie inawgurat waqt avveniment tal-Presidenza Pollakka fil-15 ta' Novembru 2011. In-Netwerk huwa wieħed mill-azzjonijiet proposti fir-Reviżjoni tal-2011 tal-Att dwar in-Negozji ż-Żgħar, u jsaħħaħ u jikkomplementa l-azzjonijiet għall-promozzjoni, l-appoġġ u t-tħeġġiġ tal-intraprenditorija femminili.

— Netwerk Ewropew għal dawk li jfasslu l-politiki sabiex tiġi promossa l-intraprenditorija tan-nisa (WES).

— Il-portal tal-intraprenditorija tan-nisa ([6]).

3. **Il-potenzjal ekonomiku**

3.1 Minbarra li tinkoraġġixxi l-progress, l-UE xorta trid tieħu aktar miżuri sinifikanti sabiex tuża l-potenzjal sħiħ tal-intrapriżi b'mod partikolari l-SMEs b'sidien nisa. Spiss in-nisa huma inviżibbli fi ħdan il-qasam kummerċjali – fil-midja, fi ħdan organizzazzjonijiet rappreżentattivi kummerċjali u f'dak li għandu x'jaqsam mal-inflwenzar tal-politiki.

3.2 Il-lakuna bejn is-sessi għadha tippersisti fir-rigward tal-intraprenditorija, u dan wassal għal inqas intraprendituri nisa. Illum il-ġurnata l-intraprendituri nisa fl-Ewropa jammontaw għal 30 % biss mill-intraprendituri kollha. Dan iżid mal-potenzjal mhux sfruttat għat-tkabbir ekonomiku.

([2]) (2010/2275(INI)).

([3]) Opinjoni tal-KESE dwar il-Kapaċità għall-impjieg u l-ispirtu intraprenditorjali – ir-rwol tas-soċjetà ċivili, l-imsieħba soċjali u l-korpi lokali u reġjonali mill-perspettiva tal-ġeneru (ĠU C 256 tas-27.10.2007, p. 114).

([4]) Programm għall-Kompetittività tal-Intrapriżi u l-SMEs (COSME) 2014-2020.

([5]) COM(2011) 702 final.

([6]) Ara: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/women/portal/.

3.3 Fl-2012, ir-rwol tal-intrapriżi b'sidien nisa huwa iktar importanti minn qatt qabel; hemm intrapriżi bi sjieda femminili li qed joperaw fl-Ewropa kollha, f'reġjuni ġirien bħall-Euromed ([7]), u f'kull settur, u r-rwol tagħhom fit-tkabbir tal-ekonomija u l-ħolqien u s-sosteniment ta' impjiegi ġodda huwa kruċjali għall-irkupru u t-tkabbir.

3.4 L-iktar ħaġa inkwetanti hija li fi żmien meta l-finanzjament mill-gvern għall-appoġġ tan-negozji tnaqqas f'bosta pajjiżi, u meta bosta intrapriżi qed ibatu biex ikampaw u jiżviluppaw, il-politiki għall-appoġġ ta' intrapriżi b'sidien nisa tneħħew mill-aġenda, minkejja l-kliem ta' tifħir. Intrapriżi b'sidien nisa huma "opportunità ta' bosta biljuni ta' euro" ([8]) li għandha titqies u mhux tiġi injorata.

3.5 Waħda mill-ikbar sfidi fl-ikkwantifikar ta' intrapriżi tan-nisa fl-Ewropa hi n-nuqqas ta' data, kemm kwantitattiva kif ukoll kwalitattiva. Reġistri kummerċjali u bosta sorsi ta' statistika governattiva (inkluża r-reġistrazzjoni tal-VAT) mhumiex ikklassifikati skont is-sess. Bl-istess mod, l-informazzjoni dwar is-sessi mhix disponibbli immedjatament mill-banek jew minn organizzazzjonijiet ta' appoġġ għan-negozji.

3.6 Minkejja dawn il-lakuni, bosta sorsi konsistenti ta' informazzjoni dwar l-intraprenditorija u l-impjieg indipendenti jipprovdu informazzjoni dwar attività maskili u femminili relatata mal-kummerċ. Dawn jinkludu l-Monitoraġġ Intraprenditorjali Globali (GEM) u l-istħarriġ annwali dwar il-popolazzjoni f'bosta pajjiżi Ewropej (Ċensiment). Il-ġbir tad-data fl-Istati Uniti jitfa' d-dawl fuq il-potenzjal għall-Ewropa ([9]).

3.7 Ir-riċerka turi ([10]) li intrapriżi b'sidien nisa jinvestu iktar fit-taħriġ għall-persunal tagħhom minn dawk li jħaddmu inġenerali, u li madwar żewġ terzi qed jimmiraw li jżidu l-kapaċità ta' tmexxija tal-maniġers tagħhom. Għaldaqstant investiment sabiex jiġu appoġġjati intrapriżi b'sidien nisa u orjentati lejn it-tkabbir x'aktarx li jagħti qligħ ikbar minn investiment f'intrapriżi inġenerali.

3.8 Il-biċċa l-kbira tal-istatistika hija tbassir konservattiv u hemm evidenza sinifikanti mir-riċerka li tindika aspirazzjonijiet saħansitra akbar għat-tkabbir fost intraprendituri nisa, inklużi dawk li huma ommijiet ([11]). Ir-riċerka li saret mill-Bank Natwest fir-Renju Unit żvelat li 88 % min-nisa meta mqabbla ma' 74 % mill-irġiel kienu qed ibassru tkabbir fl-intrapriżi tagħhom. It-tkabbir imbassar kellu medja ta' 25 %.

4. **Ugwaljanza bejn is-sessi fil-kummerċ**

4.1 L-UE għandha obbligu etiku li tagħti lin-nisa dak li verament jistħoqqilhom. L-aġenda tas-sessi għandha dejjem tkun fuq quddiem fit-teħid tad-deċiżjonijiet tal-UE. Fi żmien ta' kriżi il-"ġustizzja bejn is-sessi" issir iktar imperattiva. Kemm l-irġiel kif ukoll in-nisa jeħtieġu jkunu preżenti fid-dibattitu, għax ta' sikwit jiġri li l-kwistjonijiet dwar in-nisa jiġbru biss lil nisa madwar il-mejda.

4.2 Madwar l-Ewropa kollha jeżistu politiki dwar l-integrazzjoni tas-sessi, anke fil-leġislazzjoni, iżda dawn ma jenfasizzawx li għandha ssir analiżi tal-allokazzjoni tar-riżorsi jew il-fondi skont is-sessi. Hemm bżonn li tiġi pprovduta din ix-xorta ta' analiżi għall-għanijiet ta' trasparenza, responsabbiltà u reqqa, bħala prova ta' konformità ġenwina mal-prinċipji tal-ugwaljanza bejn is-sessi.

4.3 Dan huwa rekwiżit legali fir-Renju Unit taħt it-termini tal-"Gender Equality Duty" ([12]) (dmir għall-ugwaljanza bejn is-sessi), li jitlob lill-awtoritajiet pubbliċi kollha biex fil-qadi ta' dmirijiethom kollha, jagħtu attenzjoni biex:

— jeliminaw id-diskriminazzjoni u l-molestji abbażi tas-sess li jmorru kontra l-liġi;

— jippromovu l-ugwaljanza tal-opportunitajiet bejn in-nisa u l-irġiel.

Dan għandu jitlob analiżi tal-allokazzjoni tar-riżorsi u l-fondi biex tingħata prova tan-newtralità bejn is-sessi.

4.4 Il-kunċett tal-"Gender Equality Duty" huwa importanti biex jiżgura ugwaljanza bejn is-sessi permezz tar-responsabbiltà u l-valutazzjoni tal-allokazzjoni tar-riżorsi u l-ġbir ta' data kklassifikata mill-perspettiva tas-sessi. Dan ikun ta' għajnuna għal dawk li jfasslu l-politiki fil-valutazzjoni tal-impatt reali fuq l-intraprenditorija femminili. (**Pereżempju**: il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond Soċjali Ewropew: l-UE talloka fondi għall-Istati Membri, li mbagħad jerġgħu jallokaw dawn il-fondi f'livell reġjonali. Ta' sikwit dawn il-fondi jintużaw biex jinħolqu l-impjiegi billi jinfetħu negozji, iżda fl-ebda punt ma titqajjem il-kwistjoni tas-sessi) Sabiex tiġi żgurata t-trasparenza fl-ugwaljanza bejn is-sessi, kull livell ta' tfassil tal-politika għandu jirrifletti u janalizza l-mod kif jitqassmu l-flus skont is-sessi.

4.5 Is-sessi jistgħu jkunu "lenti" li permezz tagħha inugwaljanzi oħra (razza, diżabbiltà jew età) jistgħu jinftehmu u ssir xi ħaġa dwarhom. Sabiex l-integrazzjoni tas-sessi tkun effikaċi fl-Ewropa kollha jeħtieġ li jkun hemm approċċ integrat, b'mod partikolari dak li ġie enfasizzat fir-rapport tal-OECD "Tackle gender gap to boost growth" ([13]) (Nindirizzaw id-differenzi bejn is-sessi biex inħeġġu t-tkabbir). Enfasi fuq is-sessi tkopri l-aspetti kollha tal-ugwaljanza u taffettwa lil kulħadd, nisa u rġiel. Enfasi fuq is-sessi tirrikonoxxi li l-inugwaljanzi bejn in-nisa u l-irġiel jirriżultaw minn nuqqas ta' ġustizzja jew l-istereotipi li jaffettwaw lil kulħadd.

([7]) Opinjoni tal-KESE dwar "Il- Promozzjoni tal-intraprenditorija tan-Nisa fir-reġjun tal-EUROMED" (ĠU C 256 tas-27.10.2007).

([8]) Ara: www.wescotland.co.uk/wepg.

([9]) http://womeninbusiness.about.com/od/wibtrendsandstatistics/a/statswibindustr.htm.

([10]) http://www.bis.gov.uk/assets/biscore/enterprise/docs/b/11-1078-bis-small-business-survey-2010-women-led-businesses-boost.pdf.

([11]) http://www.enterprising-women.org/static/ew_growthreport.pdf.

([12]) http://freedownload.is/doc/overview-of-the-gender-equality-duty-11622854.html.

([13]) http://www.oecd.org/document/0,3746,en_21571361_44315115_50400285_1_1_1_1,00.html.

4.6 Hemm bżonn li ssir analiżi tas-sessi biex tiġi evitata ħela tar-riżorsi fl-edukazzjoni u t-taħriġ, livelli ogħla ta' saħħa batuta, spejjeż ekonomiċi għal negozji fejn il-ħiliet tan-nisa mhumiex meqjusa u l-potenzjal u t-talenti tagħhom mhux rikonoxxuti. Barra minn hekk, huwa essenzjali li jingħata appoġġ lill-konsulenza dwar il-karrieri, li jingħelbu l-istereotipi u li jitkisser is-"saqaf tal-ħġieġ" (glass ceiling) biex in-nisa ta' kull età jingħataw is-setgħa. Hemm bżonn ukoll li l-mudelli li jagħtu eżempju u l-mexxejja nisa jkollhom preżenza aktar prominenti fil-midja u s-soċjetà, sabiex jiġu promossi l-bidliet pożittivi li n-nisa jġibu magħhom għall-ekonomija.

5. **Rakkomandazzjonijiet**

5.1 *Interventi ta' politika*

5.1.1 Il-KESE jirrikonoxxi li l-Ewropa għaddejja minn żmien mimli miżuri ta' awsterità, iżda politiki speċifiċi u sempliċi għal intrapriżi b'sidien nisa jistgħu jġibu qligħ fuq investiment li jikkumpensa l-kontribuzzjonijiet żgħar mill-UE u l-Istati Membri sabiex jitwaqqfu dawn l-erba' proposti.

5.1.2 Dawn il-proposti ma ntgħażlux b'mod każwali iżda permezz ta' konsultazzjonijiet ma' intraprendituri nisa u ma' assoċjazzjonijiet kummerċjali. Saru rakkomandazzjonijiet simili fir-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ([14]). Iktar importanti, miżuri simili ġew introdotti fl-Istati Unit taħt il-"Women's Business Ownership Act" (1988). Kien l-element obbligatorju tal-ġbir tad-data u tal-akkwist li kellu l-ikbar effett. Il-proporzjon ta' intraprendituri nisa għal dak ta' rġiel fl-Istati Uniti issa huwa madwar 2:1 (l-għadd ta' nisa sidien ta' intrapriża fl-Istati Uniti, bħala perċentwal tal-intrapriżi kollha, żdied minn 26 % fl-1992 għal 57 % fl-2002). Dan irdoppja l-għadd ta' intraprendituri nisa, żied l-għadd ta' impjiegi maħluqa u żied il-kontribut ekonomiku għas-soċjetà.

5.1.3 Il-proposti huma li:

5.1.3.1 **Jinħoloq uffiċċju tas-Sjieda ta' Negozji minn Nisa** fi ħdan il-Kummissjoni Ewropea u fil-ministeri kompetenti tal-Istati Membri. Preferibbilment dan m'għandux jaqa' taħt il-ministeri li jindirizzaw kwistjonijiet dwar is-sessi sabiex ikun hemm distinzjoni ċara bejn l-attivitajiet tal-intrapriżi ekonomiċi u r-responsabbiltajiet tal-ugwaljanza bejn is-sessi. Dan għandu jkollu mandat serju b'miri u riżorsi. Attwalment id-DĠ Intrapriża għandu persuna waħda mid-900 persunal li hija ddedikata biss għall-intraprenditorija femminili fl-Ewropa!

5.1.3.2 **Jinħatar Direttur/Mibgħut Speċjali/Rappreżentant Għoli għall-Intrapriżi tan-Nisa** fi ħdan il-Kummissjoni Ewropea u l-ministeri għall-intrapriżi tal-Istati Membri, iżda bi rwol mifrux fid-dipartimenti għas-sensibilizzazzjoni dwar il-benefiċċji ekonomiċi li aktar nisa jitħeġġu jibdew u jkabbru n-negozji. Dawn l-uffiċċji għandhom ikunu marbuta bi żmien (4–10 snin, jiddependi fuq l-istruttura ekonomika u finanzjarja) u għandu jkollhom mandat ċar ħafna b'għanijiet u responsabbiltà speċifiċi. Id-Direttur/Mibgħut Speċjali/Rappreżentant Għoli għall-Intrapriżi tan-Nisa jista' wkoll ikollu r-responsabbiltà għall-promozzjoni tal-linji industrijali u akkademiċi li jwasslu għal żieda fl-intraprenditorija femminili bħar-riċerka, ix-xjenza, it-teknoloġija avvanzata, il-bejgħ dirett u l-iżvilupp tal-IT/tal-internet.

5.1.3.3 **Il-ġbir ta' data essenzjali** li tippermetti l-kejl u l-kwantifikazzjoni tal-allokazzjoni tar-riżorsi għall-intraprendituri nisa – raġuni ewlenija għalfejn in-nisa qed jiffaċċjaw diskriminazzjoni fil-kummerċ, b'mod partikolari fil-fażi inizjali. Appoġġ biex isiru aġġornamenti annwali ta' politika u riċerka dwar l-intrapriżi tan-nisa fir-reġjuni Ewropej kollha. Jiżdied il-ġbir u l-aċċess għal data kklassifikata skont is-sessi mid-dipartimenti u l-aġenziji governattivi kollha. Huwa essenzjali li d-DĠ Intrapriża u l-ministeri għall-iżvilupp ekonomiku fl-Istati Membri jagħmlu **Valutazzjoni tal-Impatt dwar is-Sessi** billi jiġbru data rilevanti li tinkludi n-numru ta' intraprendituri nisa, in-numru ta' intrapriżi b'sidien nisa, in-numru ta' impjegati f'dawn l-intrapriżi, l-allokazzjoni tar-riżorsi lil dawn l-intrapriżi u l-intraprendituri. Huwa importanti li jkun magħruf li pajjiżi bħall-Awstralja, il-Kanada u l-Istati Uniti rnexxielhom iżidu l-livell ta' intraprenditorija femminili permezz tal-ġbir u l-analiżi ta' tali data.

5.1.3.4 **Tiġi infurzata l-leġislazzjoni attwali fl-oqsma tal-ugwaljanza bejn is-sessi**. Ċifri riċenti juru li l-qgħad fost in-nisa qiegħed fl-ogħla livell tiegħu fi 23 sena fl-Ewropa kollha. Hemm ukoll livell rekord ta' żgħażagħ, fosthom gradwati nisa, li mhumiex ekonomikament attivi. Teżisti lakuna fil-pagi bejn is-sessi u hemm nuqqas ta' rappreżentazzjoni femminili fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet fl-Ewropa kollha. Huwa essenzjali li l-UE u l-Istati Membri jaqdu l-obbligu tagħhom tad-dmir lejn is-sessi fil-klassifikazzjoni tal-informazzjoni skont is-sessi, b'mod partikolari fil-ġbir tad-data u fl-allokazzjoni tar-riżorsi.

5.2 *Interventi tas-soċjetà ċivili*

5.2.1 Qiegħed jiġi propost li:

5.2.1.1 Peress li l-attivitajiet kollha marbutin mal-promozzjoni tal-intraprenditorija tan-nisa u tan-negozji b'sidien nisa huma ta' benefiċċju soċjetali u ekonomiku, l-irġiel għandhom jitħeġġu jkunu parti minn dan id-dibattitu u jagħrfu l-valur miżjud tal-promozzjoni tal-attivitajiet tan-nisa bħala intraprendituri. Il-komunikazzjonijiet, in-netwerks u t-taħriġ rilevanti għandhom jinkludu ż-żewġ sessi u l-protezzjoni soċjali għandha tiżgura li jingħata trattament ugwali lil kulħadd fis-soċjetà.

5.2.1.2 Tiġi żgurata l-aċċessibbiltà tal-intraprenditorija għal kulħadd billi naċċertaw li l-edukazzjoni fil-livelli kollha tneħħi l-istereotipi tas-sessi tal-intraprendituri, u billi nikkontrollaw il-lingwaġġ u t-termini użati biex jiġu deskritti l-intraprendituri. Fl-istess ħin, għandu jiġi żgurat li l-appoġġ li attwalment qiegħed jingħata lill-intraprendituri mill-universitajiet u l-edukazzjoni avvanzata jkun attraenti u ta' użu għan-nisa żgħażagħ, biex b'hekk titnaqqas id-differenza bejn l-għadd ta' rġiel u nisa żgħażagħ li jiftħu negozju.

([14]) (2010/2275(INI)).

5.2.1.3 Il-promozzjoni ta' linji ta' karrieri tradizzjonali u mhux tradizzjonali għal nisa ta' kull età ssir b'mod li l-ġeneru jkun newtru. L-Ewropa għandha ħafna nisa kkwalifikati ħafna u li huma ggradwati, ħafna minnhom qiegħda minhabba l-kriżi, li forsi ma kkunsidrawx l-alternattiva li jiftħu n-negozju tagħhom.

5.2.1.4 Jinħolqu ċentri kummerċjali ddedikati għan-nisa li joffru informazzjoni kummerċjali essenzjali, netwerks, qsim ta' għarfien, taħriġ u konsulenza. Dawn ma jeżistux f'xi pajjiżi tal-UE, filwaqt li madwar l-UE kollha ta' sikwit dawn ma jkollhomx biżżejjed riżorsi fi ħdan assoċjazzjonijiet kummerċjali u kmamar tal-kummerċ. Madankollu, dawn iċ-ċentri fejn jiġu applikati riżorsi ddedikati jistgħu jkunu effikaċi ħafna fil-promozzjoni tal-intraprenditorija femminili. Bosta eżempji tal-aħjar prattika jistgħu jinstabu fil-Ġermanja.

5.2.1.5 Jiġi żgurat appoġġ u aċċess għall-informazzjoni, l-fondi u r-riżorsi fir-riċerka, ix-xjenza u t-teknoloġija għan-nisa li jixtiequ jibdew il-kumpanija tagħhom jew jiżviluppaw ir-riċerka jew l-innovazzjonijiet tagħhom.

5.2.1.6 Li l-istituzzjonijiet finanzjarji jirrevedu l-iżvelar tal-informazzjoni dwar self fir-rigward tas-sessi. Hemm riċerka li turi li s-self lin-nisa huwa baxx u spiss b'rati ta' interess ħafna ogħla milli għall-irġiel ([15]).

5.2.1.7 Jiġi rivedut il-provvediment tas-sigurtà soċjali għall-intraprendituri kollha iżda b'mod partikolari l-aspetti prattiċi tal-provvediment għall-intraprendituri nisa waqt it-tqala u bħala ommijiet u dawk li jipprovdu l-kura. Il-Pjan ta' Azzjoni dwar l-aġenda għall-Ispirtu Intraprenditorjali ([16]) tal-Kummissjoni jiġbed l-attenzjoni għall-ħtieġa għal skemi ta' sigurtà soċjali aħjar, iżda ma jagħfasx biżżejjed dwar it-twettiq ta' proposti rilevanti.

5.2.1.8 Jiġi żviluppat u implimentat patt dwar ix-xandir pubbliku fl-UE kollha, sabiex ix-xandara pubbliċi mill-Istati Membri jitħeġġu jikkommettu għat-twaqqif ta' miri dwar preżenza medjatika bbilanċjata bejn is-sessi b'rabta mal-intraprenditorija – li n-nisa jitneħħew mill-"paġni għan-nisa" u jitqiegħdu fil-paġni kummerċjali! Ir-riċerka tindika li l-preżenza fil-mezzi tax-xandir tista' tinfluwenza b'mod sinifikanti u pożittiv il-perċezzjonijiet u l-attitudnijiet lejn l-intraprendituri nisa. Iktar preżenza fil-midja ta' intraprendituri nisa ta' suċċess bħala xempji jkollu impatt li jista' jitkejjel fuq l-attitudnijiet tas-soċjetà lejn l-intraprenditorija femminili.

Brussell, 11 ta' Lulju 2012.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON

([15]) Ara pereżempju "Women and banks - Are female customers facing discrimination?", Rapport tal-IPPR, Novembru 2011, hawnhekk: http://www.wireuk.org/uploads/files/women-banks_Nov2011_8186.pdf; "Women's business ownership: a review of the academic, popular and internet literature", hawnhekk: http://www.bis.gov.uk/files/file38362.pdf.

([16]) COM(2004) 70 final.